

نقش معماران در کاهش خسارات زلزله

سپیده شاهی آشتیانی^{*۱}

۱- دانشجو کارشناسی ارشد معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، ایران، (sepideh.shahi.a@gmail.com)

چکیده

مراکز تحقیقاتی کشور، با چند دهه سابقه پژوهشی و اطلاعات جدید مهندسی در زمینه‌های مهندسی سازه و زلزله، زلزله‌شناسی و در اختیار داشتن شبکه‌ی شتاب‌نگاری، لرزه‌نگاری و آزمایشگاه‌های مجهز سازه، مصالح ساختمانی، بتن و ژئوتکنیک، تاکنون توانسته‌است داده‌های لازم را برای طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله و مقاوم‌سازی آن‌ها ایجاد کرده و در اختیار جامعه‌ی مهندسی قرار دهند. با تدوین ضوابط و مقررات مهمی چون «آیین‌نامه‌ی طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله» و «آیین‌نامه‌ی حداقل بار وارده بر ساختمان‌ها و ابنیه‌ی فنی» گام‌های با ارزشی در کشور برای بهبود وضعیت ساخت و ساز تا به امروز برداشته شده‌است، اما کافی به نظر نمی‌رسد. ایران یکی از مناطق زلزله‌خیز در جهان است و تجربه‌های بسیار دردناکی مانند زلزله بم، طیس، اهر و ورزقان را تجربه کرده است و خسارات جانی و مالی ناشی از این زلزله‌ها بسیار زیاد می‌باشد در همین راستا نقش و حضور معماران در این عرصه مورد بررسی قرار گرفته‌است. پژوهش ارائه شده در این مقاله دارای هدفی کاربردی و راهبردی در مرحله تحلیل و استنتاج کیفی و از طریق نظریه داده بنیاد بوده است. این پژوهش در پی پاسخ به این سوالات است که معماران چه نقشی در در ساخت و ساز مقاوم در برابر زلزله دارند؟ و سبک‌سازی تا چه حد در کاهش خسارات و صدمات ناشی از زلزله موثر است؟ در این مقاله ابتدا به ضرورت ساخت و ساز و هم‌فکری معماران با دیگر علوم مربوطه پرداخته شده‌است. سپس تلاش شده که نقش معماران در فرآیند ساخت و ساز مقاوم در برابر زلزله معین شده و لزوم سبک‌سازی ساختمان به عنوان یکی از راه‌حل‌ها برای تحکیم نقش معماران در فرآیند مذکور ارائه گردد.

واژه‌های کلیدی: زلزله، معماران، کاهش خسارات، مقاوم‌سازی، سبک‌سازی.